

De vredesdemonstratie te Amsterdam. — De vernieuwde Sterrenwacht te Leiden. — Het nieuwe standbeeld voor Willem II onthuld. — Een merkwaardig bedrijf. — Prof. G. Jelgersma. — Jan Hemsing †. — Marie van Westerhoven.

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

PANORAMA

No. 13 (39) 12DE JAARGANG
24 SEPT. 1924

A.W. SIJTHOFF'S
UITGEVERS MAATSCHAPPIJ
LEIDEN

Prijs per Nummer 20 ct. Voor Week-Abonné's 17 1/2 ct.
Per kwartaal f 2.25, Franco per post f 2.50

H.M. de Koningin te Vlaardingen en Maassluis

19 September 1924

Een kinderkoor te Maassluis brengt H.M. een zanghulde.

H.M. slaat het defilé gade op het bordes van het Stadhuis te Maassluis.

Ontvangst van H.M. voor het met visscherij-attributen versierde Handelsgebouw te Vlaardingen.

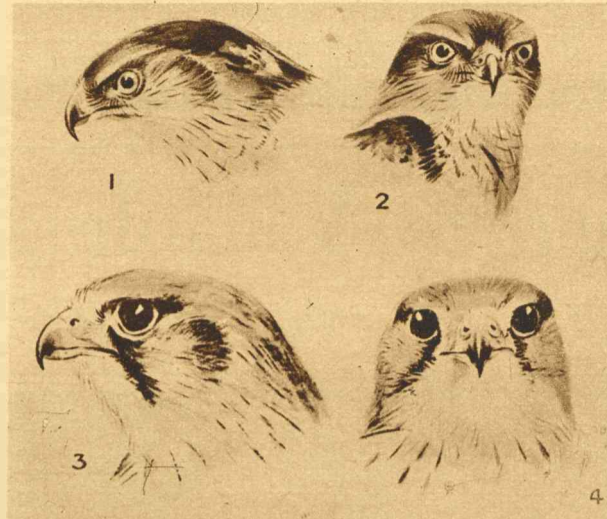

H.M. neemt op het bordes van het Stadhuis te Vlaardingen de geestdriftige ovatie der inwoners in ontvangst. Naast H.M. de heer P. Pruis, Burgemeester.

De hutjager met zijn weidgenoot.

Een Merkwaardig
Bedrijf

Bezoekers der kraaienhut: 1 en 2: de felle Sperwer, 3 en 4: de aardige Torenvalk.

De Oehoe betreft zijn uitkijkpost.

De Septemberdag van heden straalt mild van doorzichtige klaarte en zonnige atmosfeer. Wijd spant de transparante hemel over de uitgestrekte hei, wier duizenden toppen met de milliarden tot kogeltjes uitgebloeide bloemen door den zachten Zuid-Oostenwind worden heen en weer bewogen als een deinende zee. Het is niet warm en niet koud, de meezen piepen in de dennen en 't korhoen zont zich met een genoote op een zandplekje van de fazantenremise. Door de lucht is doening van zwerf- en trekgevogelte, op de landbouwakkers in den eng van het dorp jaagt men op patrijs of haas en als we langs 't gelende berkensingeltje gaan, dat zoo schilderachtig langs de grens van 't wildpark slingert, staan daar drie roode reeën in de gele smeulen, spelen nerveus met de groote ooren en stuiven dan op de slanke loopers over heg en steg voort, dat de konijntjes, die zich voor hun holen in 't najaarszonnetje koesterden, holderdebolder onder den grond verdwijnen.

Een klare dag, blanke zon en zachte, strelende wind — dat is het ware weertje voor den hutjager, die hier in 't herfstgetij zijn merkwaardig, haast door niemand gekend handwerk op de hei uitoefent. Ginds, middenop het veld, verheft zich een lage heuvelkop; een smal éénmans-pad, nauwelijks zichtbaar onder 't vaak kniehooge struweel, leidt er heen en een paal van enkele meters hoog bekroont hem. Ge zoudt dien voor een jachtpaal kunnen houden, doch die is hier in 't omheinde jachtgebied niet noodig. Hij dient tot zitplaats van den onmisbaren weidgenoot van den jacht-opzichter, de groote ooruil of oehoe, die meer dan een halven meter hoog is en een vlucht van over den anderhalven meter vertoont. Hij komt ten onzent in 't wild niet voor, in midden-Europa en 't Noorden wel, doch steeds bijna in beperkt aantal. Bij de woning van den opziener huist hij in een ruime kooi en wanneer ik er in de buurt ben, kan ik het niet nalaten, den trotschen, prachtigen roofvogel van den nacht nogeens van nabij te bekijken. Hij heeft een niet te beschrijven hoogmoedige uitdrukking in de roodgele oogen, wier diepzwarte pupillen zich bij het ademen duidelijk verruimen en verkleinen. Wiegend op de sterke klauwen, van naald-fijne nagels voorzien, knapt hij met den snavel, die haakvormig gebogen in een scherpe punt eindigt. Een verschijning als een adelaar, deze edelman uit het geslacht der nacht-vogels.

Straks neemt zijn verzorger hem mee in

den draagkorf en zet koers naar de hut van heiplaggen en dennetakken, aan de helling van den heideheuvel. Van daaruit kan hij den vogel op zijn zitplaats goed gadeslaan en hij laat geen oog van hem af, opdat diens alarmeeren van de komende roof- en kraaiivogels hem niet ontga. Want

De Roek trekt zich, in tegenstelling met andere kraaiensoorten, niets van den Oehoe aan.

De Oehoe, de bondgenoot van den hutjager.

de hutjacht met den oehoe berust op den haat, dien deze dieren tegen den zonderlingen dikkop op zijn uitkijk koesteren. Ge kunt hetzelfde waarnemen bij onze kleine, inlandsche uilen, die door geen vogel met rust kunnen worden

gelaten, wanneer ze zich open en bloot overdag durven vertoonen.

In den regel komen het eerst de kraaien op den oehoe af, strijken neer op de takken van den dooden boom vlakbij de hut en krakeelen en krassen oorverdoovend. Het valt den jachtschutter niet moeilijk er 'n paar te schieten; die vormen het souper voor Hans, den uil. In een oogwenk is de zwarte bende wegvlucht en doorgaans duurt het bij geschikt weder niet lang of de oehoe, die aan de kraaien nauwelijks aandacht schonk, spiedt in de verte en blaast zich als een kalkoensche haan op. Er is een vertegenwoordiger van adellijker geslacht op komst, een sierlijke roode torenvalk, een buizerd, sperwer of kuikendief, goeddeels nu op reis na beëindiging van den broedtijd. Den eersten laat de jager leven, want dit fraaie valkje is als eerste-klas muizenvanger eer nuttig dan schadelijk, doch de andere kromsnavel, die veelal zijn met zorg opgefokt wild belagen, moeten er aan gelooven, evenals de bonte markolven.

Ge kunt wel denken, welk een leerzaam genot zoo'n middag in de kraaienhut den vogelvriend kan bieden. Het gedrag der onderscheidene vogels, die zich aandienen om den aartsvijand te bestoken, is steeds verschillend, bonte- en zwarte kraaien stooten heftig, de roek daarentegen in 't geheel niet. Met luiden roep komt de dikke buizerd aangevlogen, blijft echter maar kort, zoodat de opziener op zijn qui-vive dient te wezen. De havik grijpt den oehoe woedend en onstuimig aan en vaak vliegen beiderzijds veeren, de sperwer wederom gedraagt zich zeer voorzichtig, evenals de kuikendieven, die zich nooit op den schietboom, doch steeds op een bodemverhooging plegen neer te zetten. Boomen slechtvalk, uiterst koene en behendige roofvogels, verloochenen het edele bloed niet en schieten onvervaard op den dikkop af. Zodoende biedt de hutjacht aan jager en natuurliefhebber steeds wisselende beelden en interessante waarnemingen, mits hij over tijd en geduld beschikt, want ge moet uit dit korte stukje niet meenen, dat ge in 'n achternamiddag al die roofvogels zoo gemakkelijk te zien zult krijgen. Dat kan erg mee- of tegenvallen, zooals alle buitenwerk. Maar is dat er ten slotte niet juist het prikkelende van?

De jager in de kraaienhut.

A. B. Wigman.

„BOBBED" HAAR

DOOR NELLY A. O.

De groote Caria stond voor den spiegel haar hoed op te zetten en met een voldaan glimlachje constateerde ze hoe fijn de goud-bruine velours nuanceerde bij haar geestig-springend „bobbed" haar.

De kleine Carla hing met haar pop in den arm, verveeld, in een van de vele gemakkelijke clubfauteuils.

„Ga je nu weer uit?" vroeg haar verwijtend stemmetje.

De groote Carla lachte toegeefflijk en zweeg.

„Nu je ook „bobbed" haar hebt, ga je iederen middag uit en je neemt mij nooit mee."

De nadruk op dat „ook" was zoo grappig, dat de groote Carla zich haastig omdraaide, de kleine meid opnam en kustte. Toen keken ze beiden in den spiegel.

„Je bent net een klein meisje als ik," zei Carla'tje zegevierend.

„Vind je 't niet leuk om zoo'n „groote" kleine vriendin te hebben?" vroeg Carla.

Het meisje knikte peinzend. „Als je me maar niet altijd alleen liet," zei ze.

Een beetje ongeduldig zette de groote Carla de kleine weer op den grond.

„Kom," zei ze, „speel met Tip, die is altijd bij je en nu gaat moeder heusch weg. Dag snoes!"

Een vluchtige zoen, een fijne geur, een ruischen van zij en kant . . . weg was ze, de groote Carla.

„Vader Dick komt nog lang niet," zei 't kleintje. „Kom Tip, dan zal ik maar met jou gaan spelen, maar eigenlijk ben je een suffer, want je zegt nooit wat."

Ze schudde de pop driftig heen en weer. „En dan," zei ze verontwaardigd, „je bent niet eens in de mode met je saaie lange haar."

Toen vader Dick een paar uur later thuis kwam, vond hij de kamer leeg en ongezellig.

Driftig belde hij en vroeg waar mevrouw was, hoewel hij 't antwoord wel kon raden.

„Mevrouw is vanmiddag uitgegaan in den auto, mijnheer. Mevrouw zei dat ze visites ging maken."

„'t Is goed." Vader Dick mompelde iets onverstaanbaars. „En Carla, waar is die?"

„Carla wandelt met mademoiselle, mijnheer."

„O," zei de heer des huizes; „geef me maar thee."

Toen vader Dick z'n bittere thee genoten had (natuurlijk had ze weer staan koken) was z'n stemming er niet beter op geworden.

Hij begon eens op te tellen in hoeveel dagen z'n vrouw hem al niet opgewacht had en dat viel niet mee.

Hij herinnerde zich dat 't vandaag juist een week geleden was, dat ze een uur te laat voor 't diner was komen binnenstuiven, stralend en uitgelaten vroolijk.

„O, Dickie, kijk eens naar me, kijk me eens goed aan!"

En hij had gekeken. Eerst boos, toen verbaasd, toen glimlachend om haar jonge joligheid, toen verontwaardigd en eindelijk woedend.

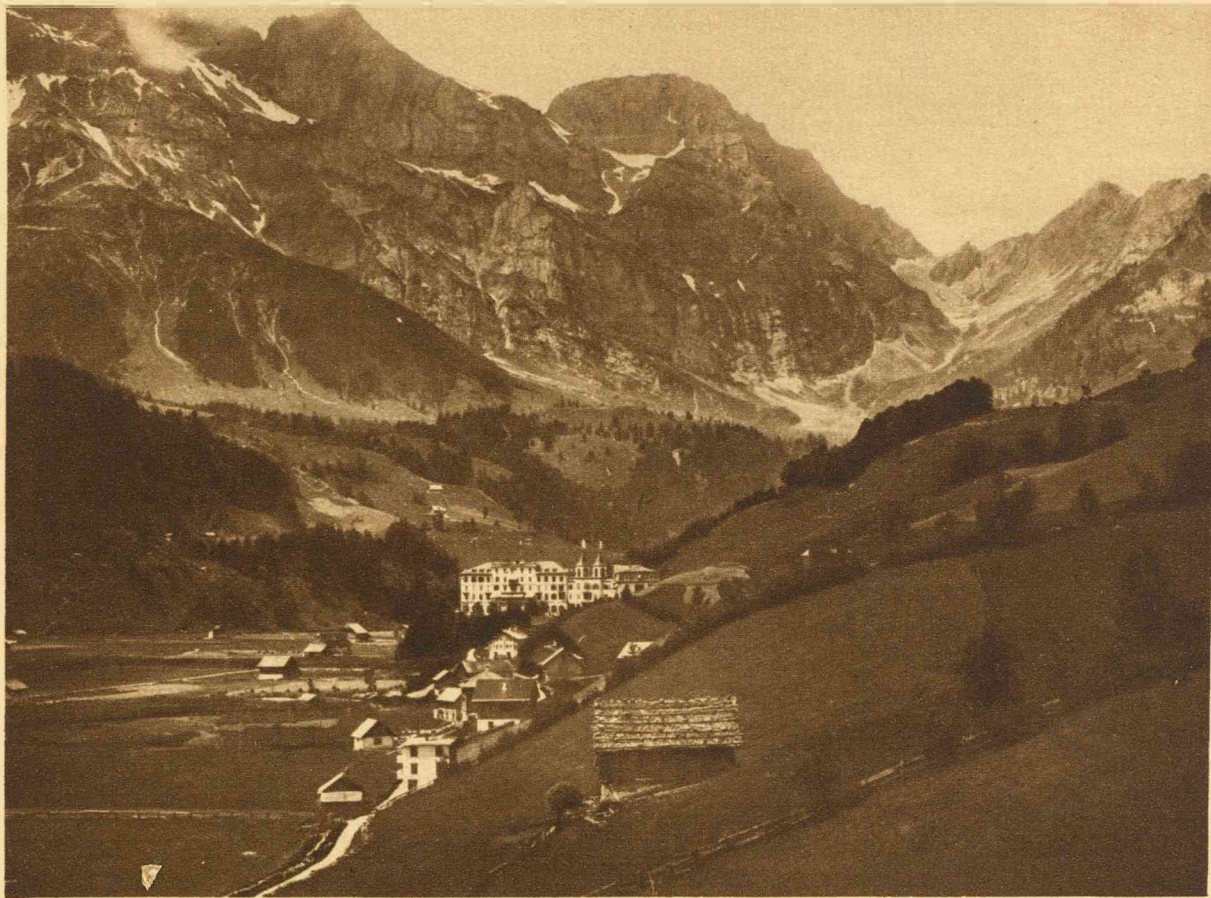
En ze stond al dien tijd vóór hem met haar ondeugenden snuit, met twinkelende lichtjes in de bruine oogen.

„Is het niet kwiek?" vroeg ze guitig. „O, ik voel me zestien!" En ze draaide zich om en om, terwijl het meedoogenlooze, electrische licht haar kortgeknipt page-hoofdje spottend bestraalde.

En hij had gesteund en gekermd: „O, Carla, je prachtige zware haar! Je lijkt wel krankzinnig."

Maar enfin, hij had er in moeten berusten, want je kon de lokken er nu eenmaal niet weer aanplakken. En dat was per slot ook nog niet het ergste van de historie. Het ergste was, dat ze na dien dag geen enkelen middag meer thuis was gebleven.

Natuurlijk was er geen kwestie van wan-

Gezicht op het dorpje Engelberg in het Kanton Unter-Walden (Zwitserland).

Van lang vervlogen dagen.

Een aardige foto van een Groningsche schoone in de oude kleederdracht voor de tinkast, die eeuwen lang de trots was van iedere rechtgeaarde Groningsche huisvrouw. Men schenke vooral aandacht aan het fraaie snijwerk, waarmee de kast versierd is

haast om op tijd te zijn. Maar ze laten je eenvoudig niet gaan. O, zeg Dick, je moet al die opmerkingen hooren over m'n haar. Eenig zeg! Ik denk ze op te schrijven voor m'n „memoires" later."

Opeens zweeg ze en begon ze te merken dat het gehoor niet bijster vriendelijk scheen te zijn.

„Hemeltje," zei ze, „wat zet je een izegrim-gezicht. Ben je uit je „hum"?"

Vader Dick keek strak naar 't vuur in den haard.

„Ik geloof," zei de groote Carla, „dat je daar de laatste dagen meer last van hebt."

„Degong voor't diner gaat," zei vader Dick ijzig en stond op. Aan tafel bracht de kleine Carla nog wat vroolijkheid met haar grappige gezegden, maar vader Dick deed steeds maar ijzig en de groote Carla was diep beleedigd.

Toen vader Dick later z'n kleine meid naar boven zou brengen, toen gebeurde er iets vreeslijks.

Op de jas van vader Dick, aan den linker kant, zag Carla iets, wat ze met snelle tegenwoordigheid van geest beetpakte en wegmoffelde.

Toen ze alleen in de kamer was bekeek ze het nog eens met achterdocht en daarna met woede en afgrijzen.

Het was een mooi lokje zijde-achtig blond haar.

In haar gedachten zocht ze en zocht ze met koortsige haast van wie het zijn kon, maar ze vond het niet.

Toen herinnerde ze zich de humeurigheid van Dick de laatste dagen en ze bedacht, dat ze nog geen vriendelijk woord van hem gehoord had.

Haar lippen beefden, ze slikte een paar tranen weg.

Het was heel zeker dat Dick haar bedroog.

Vader Dick kwam weer binnen, onverschillig fluitende en nam een courant op.

„Dick," zei de groote Carla, „k weet niet of je vanavond thuis bent, maar ik moet uit. 'k Heb met Eileen Vester afgesproken voor de opera."

„O," zei vader Dick nonchalant. „Dat treft dan, want 'k heb een vergadering."

„Op je kantoor?" vroeg Carla onverschillig naar de deur dreutelend.

„Ja," zei vader Dick.

„Goeden avond dan," zei Carla en deed de deur hoorbaar dicht. In de gang bleef ze even nadenkend staan. Een smalend lachje trok om haar mond. „Zeker, hij had vergadering op z'n kantoor! Net of ze hem geloofde!

Maar ze zou zich overtuigen, ze had immers den sleutel dien hij haar eens gegeven had. Als ze zich verborg in 't kamertje van de typiste kon ze alles zien en hooren.

Vlug liep ze naar boven, kleepte zich kwasi voor de opera. Vader Dick had de courant meegenomen naar den salon, waar hij nog een uurtje rustig kon lezen voor hij weg moest.

Toen hij neerviel in de easy-chair, kwam hij tot de ontdekking dat hij op „iets" zat. En de verregaande slordigheid van z'n vrouw verwenschend, haalde hij haar nieuwe mof te voorschijn.

Hij gooide 't ding kwaad op een anderen stoel, toen opeens z'n aandacht gespannen werd. Op het donkere bont van de mof plekte een vlokje lichtblond haar.

Hij lachte grimmig. „Doux souvenir," zei hij en hij pijnigde zijn hersens om den man te vinden die eigenaar kon zijn van zulk haar.

„Hij zal er niet makkelijk afkomen," gromde Dick tusschen z'n tanden.

Langzaam werd alles hem helder. Eerst dat haar afknippen van Carla, natuurlijk omdat die vent het mooi vond, dan haar uitgaan elken middag en nu vanavond . . . wacht, vanavond kon hij zekerheid krijgen.

„In de opera! Wel zeker. Net of hij dat geloofde, hij was waarachtig geen idioot.

Toen hij hoorde dat Carla was uitgegaan, ging hij naar de telephoon, belde enkele men-

schen op, om de vergadering uit te stellen.

Toen nam hij een taxi en reed naar de opera.

En de groote Carla liep dicht gesluierd door de avond-verlichte straten naar het kantoor en angstig tastend in 't zwarte donker zocht ze 't kamertje, waar ze zich in een hoekje verborg en wachtte.

Toen Carla om elf uur bleek van kou en huiverend thuis kwam, had ze haar besluit genomen.

Dit was de laatste dag geweest hier in huis. Morgen vroeg vertrok ze met Carla-tje naar haar ouders.

En huilend ging ze naar bed, viel doodvermoeid in slaap.

Toen de klok twaalf had geslagen, kwam vader Dick thuis, bleek en met onheilspellende oogen.

Zoals hij gedacht had: ze was er niet geweest.

Eileen Vester zat met haar zuster Elly in de loge.

En zijn besluit stond vast. Morgen moest er een eind aan komen, hij wilde haar niet meer zien.

Toen deed hij iets heel tegenstrijdigs, want hij keek lang naar de slapende Carla. En toen hij de sporen van tranen zag op haar bleek gezichtje, toen sloot hij z'n oogen want hij voelde iets week worden van binnen.

Hij keerde z'n hoofd af. „Schurk van een kerel,” bromde hij, „haar nog verdriet te doen ook.”

Toen probeerde hij te slapen.

Den volgenden morgen kwam en Dick werd wakker met een pijnlijk gevoel in z'n hoofd.

Schichtig keek hij naar Carla, maar er was geen Carla meer. Hij kleedde zich haastig en ging naar beneden.

Bij de ontbijttafel stond de groote Carla, in haar reiscostuum, treurig en bleek.

„Zoo,” zei Dick sarcastisch, „al klaar voor de reis?”

Bezoek aan een Marker Visschershuisje.

Wip! met een zetje landde ik in het gangetje van het visschershuisje; lang niet zoo gemakkelijk voor een stadsmensch, zoo'n drempel van tenminste een halven meter hoogte. „Wel mensch, dat mot hier wel,” zegt de bewoonster, „anders zouden we bij hoog water onderloopen.” Een trapje ervoor? „Nee hoor, dat gaat niet; daar zou je 's avonds in het donker je nek over breken.” Van de straatverlichting schijnt op Marken niet veel werk gemaakt te worden.

Wonderlijke woning, eigenlijk maar één kamer, die dient als keuken, slaapvertrek en salon. Voor het raam een groote tafel, waarop al gauw de curiositeiten werden uitgesteld. „Dat 's m'n trouwpak, dat 's al zóó oud, m'n moeder en m'n grootmoeder zijn er ook al in getrouwd, en as je dan een dochter hebbe, trouwt ze er ook weer in. En dat 's het pak voor het bruidsmeissie, dat de bruid moet halen.” Het waren met kleurige zijde geborduurde keurslijfjes, met een veter van achteren dichtgeregen. Of dat dan altijd paste? „Wel ja, daar komt toch weer een lappie over,” en meteen was het gebloemde „lappie” af en ook het rood baaien jakje eronder, en werd het keurslijf vertoond. Een gecompliceerde inrichting met al die lagen! Dan was er nog een kindermuts, vijf verdiepingen, vier mutsjes en een rood lapje er tusschen. „Zie je,” vertelde ze, „dat 's nou voor een jongetje, daar zit een sterretje bovenop. Totdat ze zes jaar zijn kan je alleen daaraan zien of het een meissie of een jongetje is; dan krijgen ze de broek an, maar de muts en de lange haren houden ze nog.”

Een grappig interieur. Tegenover het raam de bedsteden, links het bed dat in gebruik is voor de familie; blijkbaar slaapt alles bij elkaar, in een ander gezin met zes kinderen zag ik tenminste ook maar één bed tot gebruik ingericht, half hoog tegen den wand was een krib getimmerd voor de kleinsten. Rechts het „pronk-bed”, de zwart op wit geborduurde kussens en het beddegoed uitgesteld, alles handwerk. „Ja,” vertelde het vrouwtje, „tegenwoordig beginnen ze al de kanten en het werk zoo te koopen, maar dat is niet echt, de jongelui hebben geen geduld meer. Daar heb je nou ook m'n trouwklompen, die heeft m'n vrijer voor me uitgesneden toen we nog samen liepen. Als een meissie dan trouwt, krijgt ze die present en dan trek je ze aan bij je trouwen. Me zeuntje moet er niks van hebbe, die is 19 maar die het geen idee in trouwen. Nou, ook al goed, laat-ie maar een paar centen voor ze moeder verdiene”. Vader kwam blijkbaar niet in aanmerking als het op de „centen” aankwam.

We vroegen waar er 's winters gestookt werd en werden gewezen op een vuurplaat (zoo'n plaat die achter het vuur staat in oude open schouwen), die rechtop midden in de kamer stond en waartegen 's winters een open vuur ligt. En de rook? „Wel nou, dan trekken we het gat in het dak open en dan gaat die vanzelf naar boven, 'k heb het net dichtgetrokken omdat het inregende.” Ja waarlijk, de zolder was gedeeltelijk open en daar keek je in het hooge dak. Daar hangen de netten te drogen en daar kan je 's winters meteen gratis je hammen rooken! Het komt me voor, dat een Marker architect van de studie geen grijze haren zal krijgen.

Toen mijn gezelschap nog even in het gangetje napraatte nam ik de gelegenheid waar een poging te wagen om het interieur te kieken, wat tot mijn genoegen, niettegenstaande het regenweer, een vrij goed resultaat opleverde. 'k Hoorde nog net de vrouw haar spijt betuigen dat haar krullen niet in de plooi zaten. Zet je dan 's avonds krullen in? werd er gevraagd. „Wel nee, die draaien we 's morgens op met een beetje water en dan blijven ze wel zitten” en meteen trachtte ze de haarslierten in de plooi te zetten.

Eigenaardig stukje grond, dat lage eilandje dat zoo nu en dan gedeeltelijk in het water verdwijnt, met zijn zeven buurtjes, een beetje hoog liggend in de drassige weiden; eigenaardig volk in z'n kleurige pakjes als aangekleed voor een maskerade. Maar schoon was het in het eenvoudige visschershuisje, zindelijk en frisch.

„Safety first!”

Te Amsterdam werd een nieuwe taxi-auto in gebruik genomen, waarvan de voorruit door den passagier geopend kan worden. Bij een ongeluk kan men dus den auto langs dezen weg verlaten. Bovendien wordt de kap van buiten gesloten, zoodat, wanneer het voertuig in het water terecht mocht komen, men de passagiers gemakkelijk er uit kan halen.

Ze keek hem aan met de grootste minachting.

„Gelukkig dat je dat tenminste begrijpt.” Hij begon zich op te winden over haar verregaande brutaliteit, maar hield zich in, omdat hij de kleine Carla in de gang hoorde trippelen.

„Dag pappie, dag mams,” kraaide 't kleine ding.

Een traan viel uit de oogen van de groote Carla neer en vader Dick voelde weer zoo'n raar week gevoel van binnen.

Carla-tje was in haar stoel geklommen en beiden sprongen ze op om haar slabbetje vast te strikken.

„Ik doe het,” zei de groote Carla haastig.

„Laat mij,” zei vader Dick wat heesch.

„Huil je, mams?” vroeg 't kleine ding opeens.

„Ik niet hoor,” zei ze trots. „Ik huil nou nooit meer.”

Niemand gaf antwoord.

De groote Carla en vader Dick schenen opeens hun vingerdoekjes erg interessant te vinden.

„O,” zei 't kleintje, „je huilt misschien omdat je niet meer zoo vaak uit mag? Dat zeik gisteren, hè?”

Plotseling liet ze zich zakken van haar stoel en liep naar de deur.

„Je mag nu heusch elken middag wel uitgaan, want ik heb Tip om mee te spelen.”

Er kwamen meer tranen op 't vingerdoekje van de groote Carla en de handen van vader Dick trilden.

Toen kwam de kleine Carla weer binnen en in haar armen hield ze zegevierend Tip voor zich uit.

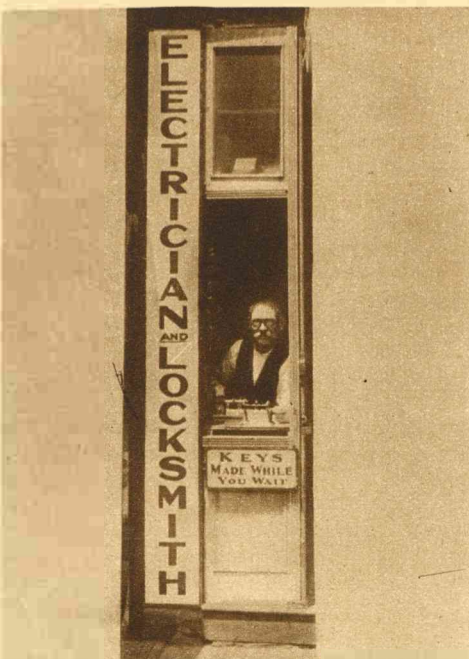
„Kijk eens!” riep ze juichend. „Tip is niet eens zoo'n suffer meer nu ze ook „bobbed haar” heeft net als jij en ik.”

Carla en Dick sprongen beiden overeind, grepen de pop beet. En ze zagen dat Tip zacht zijde-achtig blond haar had, kort geknipt... en toen keken ze elkaar aan en begrepen...

Jan Hemsing †.

Te Amsterdam is geheel onverwachts, slechts eenige dagen na zijn terugkeer uit Davos, overleden de bekende toonkunstenaar Jan Hemsing, de geniale confrater van Pisuise.

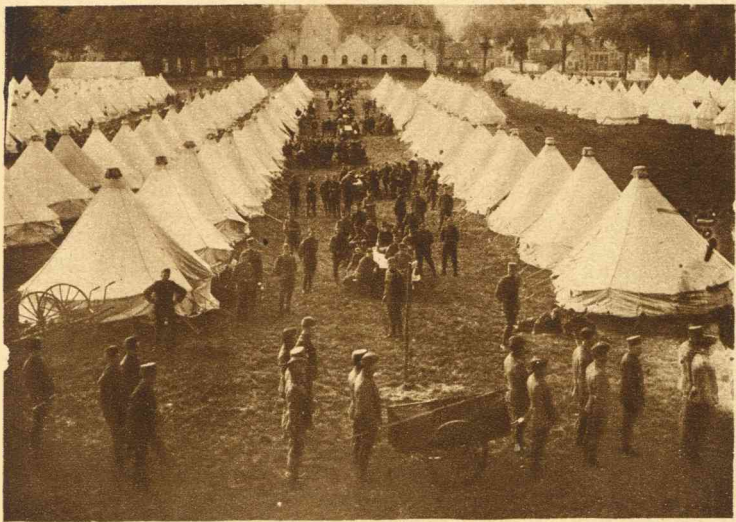
„Klein” en „Groot” uit New York.

Links: het kleinste winkeltje van New York en misschien tevens wel van de gansche wereld. Het staat op de Seventh Avenue en is slechts achtien engelsche duimen breed en vijf voet diep. De eigenaar oefent er nog een bedrijf in uit ook, hij is electriciën en slotenmaker, en maakt sleutels terwijl men erop wacht. Midden: De wijk der wolkenkrabbers te New York gezien vanuit een vliegmaschine. De gebouwen links op onze foto tellen dertig en meer verdiepingen. Dat de bouw van dergelijke gevaarten heel wat bezwaren oplevert, laat zich begrijpen. In verband met de duurte van den grond is men er echter wel toe moeten

overgaan. Rechts: Het beroemde Vrijheidsbeeld dat heel de omgeving beheerscht, zóó, dat het bij aankomst te New York per boot direct opvalt. Doordat deze kiek eveneens vanuit een vliegmaschine genomen werd, kan men de grootte van het beeld uitstekend vergelijken met de omringende huizen. Het beeld werd opgericht als een symbool van de vrijheid die de Yankee in zijn land geniet. Tegenwoordig maakt men er zich echter nogal eens vroolijk om: de Amerikaan is immers in zijn drooggelegde republiek lang niet zoo vrij als hij voorgeeft!

Van Heinde en Verre

Het kamp te Breda,

waar de voor herhalingsoefeningen opgekomen manschappen zijn gelegerd. — Ontevreden over beweerde vochtige ligging, verwekten zij in de straten der stad de vorige week opstootjes.

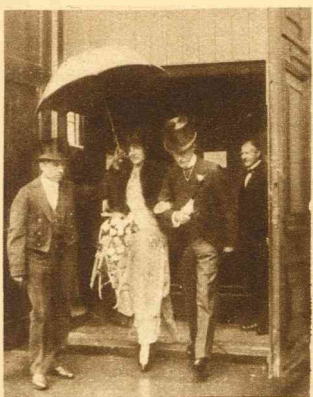
Jackie Coogan te Londen.

Het 10-jarige amerikaansche „filmwonder" met zijn ouders bij den Tower gekiekt.

De nationale volkszangdag te Utrecht,

georganiseerd door het Permanent Comité voor den Volkszang. — De bekende concertzanger Jac. Ph. Caro, hoofd eener school te Utrecht, dirigeert een koor der jeugdige zangers.

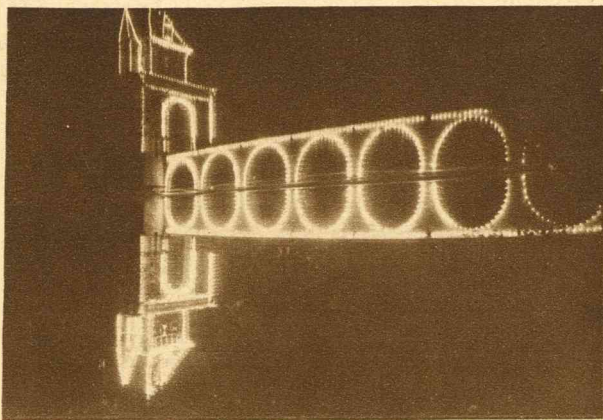
Het huwelijk van Mr. J. A. N. Patijn,

burgemeester van Den Haag en Jkvr. E. de Brauw uit Laren, dat de vorige week aldaar voltrokken werd. — Het bruidspaar bij het verlaten der kerk.

Het Koninklijk bezoek aan Rotterdam.

De Koningin en de Prins passeeren bij Hun bezoek aan de stad de Willemsbrug.

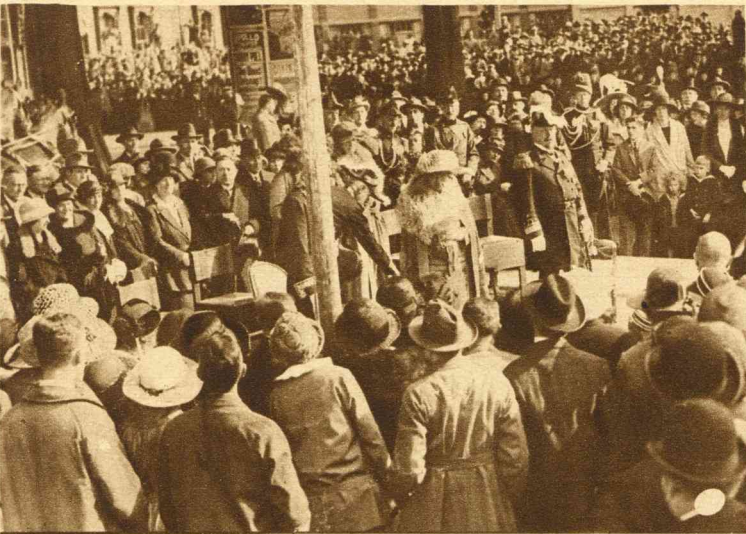
De Landbouwtentoonstelling te Hoorn.

Tijdens de groote tentoonstelling op landbouwgebied welke te Hoorn gehouden werd, was de fraaie Oosterpoort met de ervoor liggende brug geheel electrisch verlicht, hetgeen een feerrieken aanblik bood.

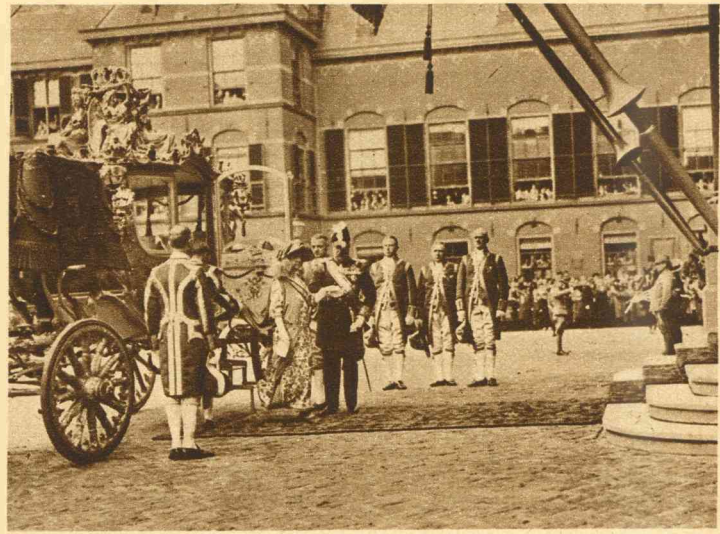
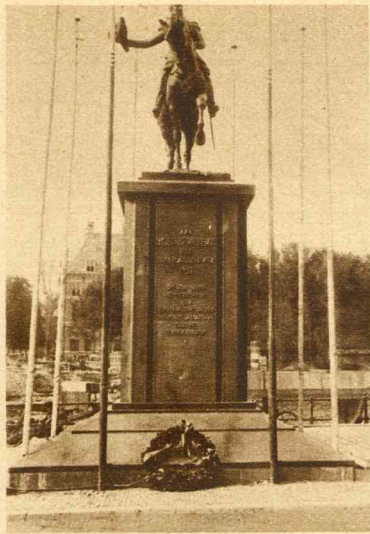
Een schutterskoning.

Lambert Ehlen, die bij het Vogelschieten te Broeksittard koning voor 1924 werd. De teekenen zijner waardigheid worden hem omgehangen.

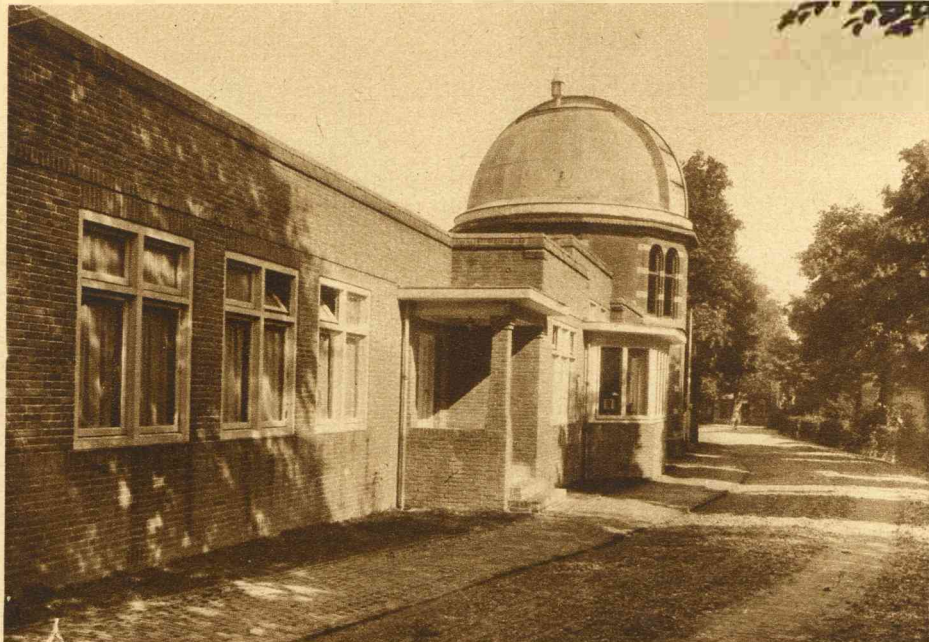
De onthulling van het nieuwe standbeeld voor Willem II op het Buitenhof te 's-Gravenhage.

Links: H.M. de Koningin bij het uitspreken Harer rede. Rechts: het standbeeld na de onthulling.

De opening der Staten-Generaal.

H.M. stijgt bij de aankomst aan de Ridderzaal uit de Gouden Koets.

De vernieuwde Sterrenwacht te Leiden.

Donderdagavond l.l. werd het nieuwe fotografische atelier van de Sterrenwacht te Leiden officieel door Z. Exc. Minister de Visser geopend. Links: het vernieuwde gebouw der Sterrenwacht. Rechts: het fotografische atelier, dat door den Minister geopend werd.

De Dahliatentoonstelling te Leiden,

welke de vorige week gehouden werd. Een fraaie inzending „Mr. Dresselhuys".

ALS HET VERLEDEN ONTWAAKT

DOOR ELISE WESSELINK-RUTGERS

Voor zoover ik weet," zei Tom Camp, „heb jij het van allen, die eenmaal tot onze club behoorden, het 't verst gebracht in de wereld, Vic!"

Hij leunde voorover, grabbelde een sigaar uit een op tafel staand kistje en stak die aan, behaaglijk den geurigen rook omhoog-blazend.

Victor Drent glimlachte.

„Ik ben altijd een gelukskind geweest!" gaf hij toe. „Ik durf mij over de mate van je geluk nog geen oordeel aanmatigen," sprak Leo Land voorzichtig. „Je weelderige omgeving zegt mij, dat je in materiëel opzicht inderdaad bevoorrecht bent boven je vrienden, maar . . . materiële welvaart is niet de eenige factor, die meetelt in het leven van een mensch! In mijn oogen zelfs niet eens een belangrijke factor! Dus schort ik mijn oordeel liever nog wat op!"

„Een vos verliest wel zijn haren, maar een filosoof verliest het filosofieeren nooit!" schertste Paul Smets.

De vier vrienden, door het toeval na verschillende omzwervingen sedert eenige maanden teruggevoerd naar de stad, waar zij hun jongelingsjaren te zamen hadden doorleefd, vonden opnieuw behagen in elkanders gezelschap en als vanzelfsprekend werden voor de spaarzame bijeenkomsten, waartoe hun drukke bezigheden hun tijd lieten, de ruime, smaakvol ingerichte appartementen van Victor Drent gekozen, wiens licht-sybarietische neigingen borg stonden voor lichamenlijk gemak en streelingen van het gehemelte tijdens de gesprekken, soms luchtig, soms ernstig, die zich ontsponnen.

Victor Drent sprak steeds met eenige reserve over zijn ondervindingen in de lange jaren, waarin zij elkander niet hadden gezien en zelden iets van elkander hadden gehoord.

Zijn vrienden, die omtrent eigen aangelegenheden argeeloo openhartig waren, wisten alleen, dat hij een tamelijk

Een zonderlinge gast uit de dierenwereld.

De Baard-Agame, een soort hagedis welke in de keerkringslanden leeft. Zijn klauwen zijn van scherpe nagels voorzien, zijn lichaam is geheel met doorns en stekels bezet.

succesvol schrijver geworden was, dat hij echter de hem omringende weelde niet alleen dankte aan de vruchtbaarheid van zijn pen, doch in eerste instantie aan een erfenis, die, hoewel niet overweldigend groot, een aardig fond vormde, om op voort te bouwen.

Hij sprak niet gaarne over zijn werk en had ontwijkend geantwoord op de vraag, of hij iets grooters en belangrijkers onderhanden had dan de vlotte, pittige novellen, waaraan hij zijn reputatie dankte; de vrienden verwonderden zich erover, dat een geestig schrijver in zijn conversatie zoo alledaagsch kon zijn; zij gaven de aanvankelijk in het werk gestelde, ijverige pogingen, om hem tot uit de school klappen te bewegen, ten slotte op. —

„Je schort je oordeel over de mate van mijn geluk op," herhaalde Victor Drent de woorden van Leo Land. „Maar welke gegevens acht je noodzakelijk voor de vorming van een oordeel? En op welke wijze denk je je die gegevens te verschaffen?"

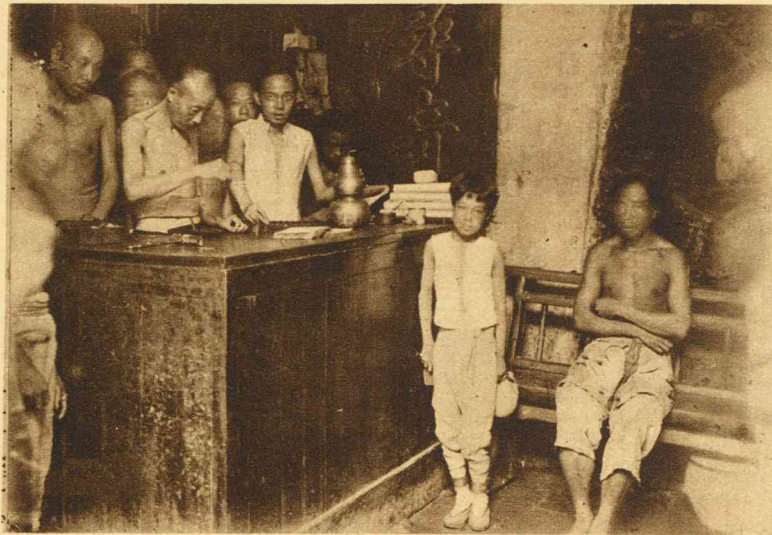
„Misschien zal ik . . ."

Een gestommel en gedruisch in de gang, waartusschendoor opgewonden vrouwenstemmen zich deden hooren, bracht den spreker onverwachts tot zwijgen.

In spanning keken de vier vrienden naar de kamerdeur; vóór één hunner een enkel woord van verwondering had kunnen uiten, werd de deur door een ongeduldige hand opengeworpen.

Twee vrouwen werden zichtbaar: een jonge, knappe vrouw met fonkelende, zwarte oogen en verwaaide haren, die ondanks haar armoedige kleeren den indruk maakte van een vertoornde koningin; daarachter een deemoedig, schuchter, peuterig-net persoontje, dat op klaaglijken toon uitbracht:

„Ik kan het niet helpen, mijnheer Drent! Ik zei, dat u niet thuis was! Zij geloofde mij niet! Ik wilde haar tegenhouden! Maar ik kon niet! Ach, lieve hemel, wat een ordi-

Een kijkje in een Chineesche Apotheek, waar men het met de hygiëne al evenmin nauw blijkt te nemen als elders in het „Hemelsche Rijk".

nair gedoe, juist, nu u bezoek hebt! Neem het mij niet kwalijk, heeren! Ik kon het niet verhinderen!"

Aller oogen richtten zich op Victor Drent.

Bleek en ontsteld leunde hij in zijn stoel terug; de uitdrukking van zijn gelaat was voor zijn vrienden een onweerlegbaar bewijs, dat hij de onverwachte bezoeker kende en . . . vreesde.

De zenuwachtige huishoudster legde haar hand op den arm van de indringster, alsof zij een poging wilde doen, om haar terug te trekken; deze schudde met een ongeduldig gebaar die aarzelende hand af, trad de kamer geheel binnen en duwde de deur achter zich dicht, de jammerende, kleine vrouw meedoogenloos buitensluitend.

Victor Drent had zich, hoewel zijn strakke trekken nog onrust en spanning verrieden, genoegzaam hersteld, om de naderende, jonge vrouw toe te bijten:

„Wat kom je hier doen?"

„Dat zal je schuldig geweten je al wel gezegd hebben!" luidde het op een toon van grenzenloze verbittering gegeven antwoord.

„Mijn schuldig geweten? Mensch, je bent gek!"

„Vraag eens aan die heeren, of zij mij voor gek houden! Vraag hun eens, of zij denken, dat je mij kent of niet! Je gezicht heeft je verraden!"

„Ik ontken immers volstrekt niet, dat ik weet, wie je bent!"

„En dat wij elkander al eerder hebben ontmoet?"

„Ook dat ontken ik niet!"

„En dat je mij en mijn vader in het ongeluk hebt gestort? Dat je een schurk, een dief, een moordenaar bent?"

„Dat ontken ik! En hoewel ik uit medelijden geneigd ben . . ."

„Ik begeer je medelijden niet!"

„Hoewel ik uit medelijden geneigd ben, je met alle mogelijke zachtheid te behandelen," vervolgde Victor, wiens toon

allengs vaster was geworden, onverstaanbaar, „ben ik toch niet van zins, mij ongestraft dergelijke beledigingen naar het hoofd te laten slingeren!"

„Het past je wel, tegenover je slachtoffer, één van je slachtoffers, een hoogen toon aan te slaan!"

„Komaan, zeg mij, waarvoor je gekomen bent! Als ik je ergens mee helpen kan, ben ik daartoe bereid!"

„Dat geloof ik graag! Maar je vergist je, als je denkt, dat ik mij opnieuw door je mooie praatjes zal laten inpalmen! Je vergist je, als je denkt, met beloften en met geld mijn: Izwijgen te kunnen koopen! Ik zal het van de daken schreeuwen, dat je een laaghartige schurk bent! De heele wereld zal nu eindelijk te weten komen, wie Victor Drent is en waar hij zijn geld vandaan heeft gehaald!"

Een oogenblik van stilte volgde op haar hartschoetelike uitbarsting. Haar uitdagende, zwarte oogen vestigden zich op de drie vrienden van Victor Drent, die zij beurtelings met felle aandacht opnamen.

Tom Camp stond op.

„Wat ga je doen?" vroeg Victor.

„Het is beter, dat wij je alleen laten met . . . met je bezoeker!" antwoordde Tom, terwijl de beide anderen zijn voorbeeld volgden.

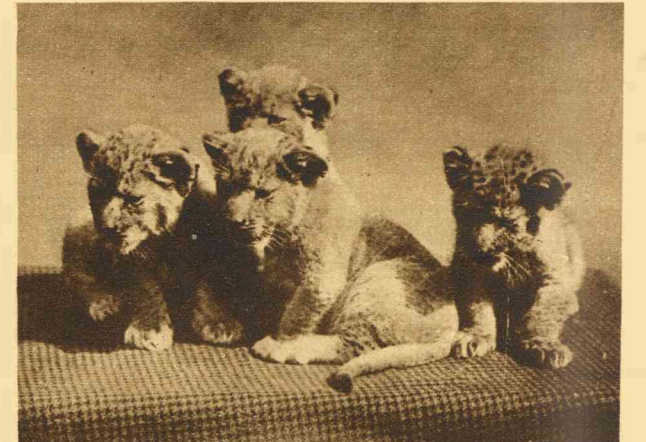
„Ik heb liever, dat jullie hier blijft!"

„Maar . . .!"

„Het hindert niet, heeren!" sprak de bezoeker spottend. „Wat u te hooren zult krijgen, zal binnen enkele dagen de geheele wereld weten! En het zal niet de eerste maal zijn, dat er vreemde dingen aan den dag komen, als het verleden van een algemeen geacht en zoogenaamd fatsoenlijk man ontwaakt!"

De drie vrienden, weinig op hun gemak, zetten zich weer.

Zich tot hen wendend in plaats van tot Victor, die zich met goedgespeelde onverschilligheid in de voor hem zoo uiterst pijnlijke situatie scheen te schikken, hernam de

Jonge Leeuwjes.

Eigenaardig is, dat bij pasgeboren leeuwen de manen en het kwastje aan den staart geheel ontbreken. Het dier krijgt deze pas in zijn derde levensjaar.

Meisjes uit Noord-Siam

met hun eigenaardige hoofdbedekking, welke rijk met parelen versierd is.

vrouw, wier wilde schoonheid aan haar woorden meerdere kracht verleende:

„Vraag dien man, of hij twaalf jaar, . . . vijftien jaar, . . . ik weet niet meer hoeveel jaren geleden, in Amerika is geweest! Vraag hem, of hij daar een man ontmoette, die van een stokouden inbooring de juiste ligging van een goudader te weten was gekomen! Vraag hem, of hij zich niet door zijn mooie praatjes en zijn fijne manieren in het vertrouwen van dien man heeft weten te dringen! Vraag hem, of die man niet een dochter had, heel jong nog en mooi, die in den knappen, beschaafden mijnheer een godheid zag en zijn willige slavin werd! Vraag hem dat alles en lees het antwoord op zijn valsche trekken! Hij heeft die niet zoo goed meer in zijn macht, als toen hij die twee argelooze menschen bedroog en naar hun verderf leidde!"

„Nu is het genoeg geweest!" viel Victor Drent in op een gewild-kalmen toon, waarin echter onmiskenbaar angst opklonk. „Ik geef toe, dat ik in Amerika ben geweest, dat ik een tijdlang bij je vader en jou heb vertoefd, dat je vader mij in zijn vertrouwen heeft genomen en dat ik jou, . . . wel, dat ik jou zoo'n beetje het hof heb gemaakt, wat ik liever had moeten laten! Maar verder . . .!"

„Natuurlijk had ik niet anders verwacht, dan dat je dat verdere ontkennen zoudt! Niemand gaat zijn eigen schande uitbazuinen! Het spreekt vanzelf, dat je niet bekennen wilt, hoe je mijn vader hebt megelokt naar de plaats, waar het goud te vinden was, dat je hem, toen je zekerheid had, eenvoudig uit den weg hebt geruimd, dat je mij als een stuk speelgoed hebt weggegooid en dat je mij, omdat je bang was voor mijn wraak, een gevangenisstraf hebt weten te bezorgen voor een diefstal, dien ik nimmer had begaan! Neen, dat alles zul je niet bekennen!"

De drie vrienden hadden naar de hartstochtelijke tirade van de onbekende, die nu eens in haar matelooze opwinding over haar eigen woorden struikelde, dan weer door een

Het Hospice op den St.-Bernard

Wie onzer heeft niet van kindsbeen af hooren praten over dat geheimzinnige klooster van St.-Bernard op het hoogste punt van den pas die van Zwitserland sedert eeuwen naar Italië voert, bewoond door Augustijner monniken en hunne wereldberoemde honden, die in den loop der tijden reeds zoo vele in de sneeuw verdwaalde of verongelukte reizigers reddden? En wie zoude de gelegenheid niet aangrijpen om deze historische plek wat nader te leeren kennen, wanneer deze zoo comfortabel geboden wordt als thans in Zwitserland het geval is.

Mij ging het althans zoo, toen ik een dezer dagen 's morgens vroeg plaats nam in een der autocars die den tocht in één dag heen en terug maken.

Reeds de reis er heen is verrukkelijk, daar de weg voert door de Valais, het vruchtbare Rhônedal, waar allerlei aardige antieke plaatsen als Bex les bains, St. Maurice en Martigny doorgetrokken worden. Naarmate men dieper het dal indringt, verandert het aanzicht van de omgeving natuurlijk naar de mate waarin men stijgt, boomen, planten, bloemen verminderen ziederoogen, totdat het oog vlak bij het klooster alleen maar rust op rotsen, steenen, in dit soort van gigantische afmetingen en voor wat de flora betreft in dit seizoen op distels en nog eens distels.

De weg, ofschoon klaarblijkelijk van recenten datum, en uitstekend onderhouden, is niet berekend op het moderne verkeer met reusachtige camions en toerauto's, en er behoort de vaste hand, de koelbloedigheid en de wegenkennis van den Zwitserschen chauffeur toe, om zóó handig met zulk een log gevaarte als een toerauto is, te manoeuvreeren zonder zich zelven of anderen een ongeluk te bezorgen.

Gedurende het laatste uur (de tocht duurt 4 uur heen, en even zoolang terug) ziet men nog overvloedige overblijfselen van den vroegeren weg, langs welken Napoleon den 16den Mei 1800 met zijn leger via het klooster naar Italië trok. Het is haast ongelooflijk hoe een leger met paarden, geschut en transporttrein dien overtocht langs dezen nauwelijks 1½ M. breeden, weinig verzorgden weg heeft kunnen maken, en zonder de stalen energie van een man als Napoleon, ware dit ook niet mogelijk geweest.

Eindelijk en ten leste ziet men 't gebouwencomplex van het hospice voor zich liggen en bereikt men het terrein na aan de linkerhand de Combe de la Mort (de vallei des doods) nabijgeerd te zijn.

De kleine, de la Mort in de omiddellijke nabijheid van het

Een St. Bernardshond die reeds verscheidenen menschen het leven gered heeft.

klooster en waarin 's winters soms tien tot twintig meter sneeuw ligt (op het wintergezicht van het klooster ziet men de drie monniken er vlak boven) is berucht om zijn ongelukken, en 'het is daár dat men in het voorjaar altijd de meeste lijken uit de sneeuw haalt. Dat insneeuwen moet men zich niet gering voorstellen, maar was mij op de roode lijn op den muur van dit hoofdgebouw tusschen de ramen van de 1e en de 2e verdieping aangebracht, de hoogte aanzijnde van het sneeuwdek in den winter van 1919.

Door het boren van den Simplon-tunnel heeft de pas veel van zijne belangrijkheid verloren en is vooral in het slechte jaargetijde de passage erg verminderd. Het klooster is nu een beetje groot voor zijn een en twintig priestermonniken, al worden die ook bijgestaan voor het beheer en het onderhoud door even zoolveel wereldlijke bedienden.

De stemming onder de menschen, die voor zooverre het de monniken betreft, zich bezighouden met godgeleerde studiën, en het opleiden tot priester van de novicen is uitstekend, en dit niettegenstaande men moeilijker meer deprimerende omgeving zoude kunnen vinden. De sneer op het Hollandsche klimaat, 9 maanden winter en 3 maanden slecht weer is letterlijk op den St.-Bernard's pas toepasselijk. Het klooster is inderdaad slechts 3 à 4 maanden vrij van sneeuw d.i. voortdurend sneeuw, want in het laatst van deze Augustusmaand sneeuwde het in den tijd van vijf kwartier nog even 8 cM. hoog en ieder oogenblik is klooster en geheele omgeving in een wolk gehuld. 's Winters wordt er als ontspanning geskiëd en elkeen heeft recht op veertien dagen verlof per jaar om weder eens in de bewoonde wereld wat op te frisschen.

Wij zagen de honden in hunne kennels. Het zijn allerliefste dieren en men wees ons een groot mannetje, dat verschieden menschen in zijn leven gered had. Het zijn trouwens alleen de mannetjes die voor het werk gebruikt worden, de wijfjes blijven, evenals in de menschenmaatschappij, op het huis passen. Veel honden zijn er niet meer over; behalve een prachtig nest van een halfdozijn puppen, waren er zeker geen tien grooten.

Het klooster, waarvoor de grondslagen duizend jaar geleden gelegd werden door St. Bernard is eenvoudig, maar voldoende ingericht en is alleen in zooverre met den tijd medegegaan dat het centraal verarmd wordt. Moge dit hospice, welks bewoners nu reeds honderden jaren lang een schitterend voorbeeld gaven van zelfverloochening en menschenliefde, nog lang gespaard blijven als eene lichtende toorts in deze wereld van niets ontziend eigenbelang en tending van 's naasten rechten. V. B.

Het klooster van St. Bernard. De priesters begeven zich de bergen in om verongelukte reizigers te zoeken.

Op 300 M. afstand van het klooster bevindt zich het gedenkteeken voor St. Bernard.

energisch gebaar kracht bijzette aan haar verschrikkelijke beschuldigingen. geluisterd met het zonderlinge gevoel, dat zij een nachtmerrie doorleefden, waaruit zij met een schrik zonden roerwoken.

Zij bleven roerloos luisteren, toen de vrouw op een kalmeren toon, die door zijn sombere dreiging onheilspellender was dan haar aanvankelijk schel-driftig geluid, uitvoerig begon te vertellen, hoe Victor Drent met opzichzetting van alle scrupules, van alle gevoel van eer en menscheijkheid, het hem lokkende goud had weten te veroveren; zij huiverden, toen zij hun de ellende, het lichamelijke en het geestelijke lijden afschilderde, waaraan zij ten prooi was geweest, toen zij knarsetandend gewaagde van haar machteloosheid, om Victor's laaghartige beschuldiging te weerleggen.

„Hij keerde naar zijn vaderland terug!” besloot zij eindelijk. „Hij dacht, dat ik zijn spoor niet zou kunnen vinden, omdat ik hem had en geen vrienden. Ik heb lang geduld moeten hebben, maar nu is het uur voor mijn wraak gekomen! Niets kan je meer redden!” wendde zij zich plotseling tot Victor, die met zijn horlogeketting futselend, tegen de tafel stond geleund. „Je bent met al je slimheid zoo onvoorzichtig geweest, bewijzen van je misdaad in mijn handen te laten en ik zal die gebruiken, daar kun je op rekenen!”

„Bewijzen?” herhaalde Victor werktuiglijk. „Zonder bewijzen zou ik mij niet aan beschuldigingen hebben gewaagd! Ik ken je immers! Ik weet, dat je je kunt voordoen als de heilige onschuld in persoon! Zonder bewijzen zou ik niet geloofde worden, als jij ontkende! Maar herinner je eens, of je soms in die dagen een zakboekje bent kwijtgeraakt, waarin...! Je verbleekt! Ik zie, dat je het je herinnert!”

Victor had zich echter terstond hersteld; op koelen toon sprak hij: „Mijn geduld is nu ten einde, Nital! Ik weet, dat je verschrikkelijke dingen hebt doorgemaakt en daarom ben ik begonnen met naar je te luisteren. Je haspelt waarheid en leugen echter zoo zonderling dooréén, dat ik er nu genoeg

van heb! Ik verzoek je, mijn huis onmiddellijk te verlaten!” „En als ik het niet doe?” tartte zij. „Dan zal ik je met geweld, van hier laten brengen!” „Dat durf je niet!” „Waarom zou ik dat niet durven?” „Omdat je bang bent voor mij en voor hetgeen ik vertellen kan! Je bent nu brutaal, je vrienden zijn bij je en tegenover hen moet je je wel groot houden! Comediant! Maar zij zien evengoed als ik, dat je siddert, dat je mij zou willen smeecken of dreigen, om... Laat ons nu alleen,

heeren!” verzocht zij plotseling. „Dan kan hij het masker laten vallen!”

„Pardon!” kwam Victor tusschenbeiden. „Mijn vrienden blijven en jij gaat!”

„Weet, wat je doet!”

„Dat weet ik heel nauwkeurig. Wil je mijn huis verlaten?”

„Neen.”

Zonder verdere woorden te verspillen, ging Victor naar het telefoontoestel en zijn schrijftafel, vroeg aansluitend met een nabijgelegen politiebureau en verzocht hulp, om een indringster, die zijn huis niet wilde verlaten, op grond van huisvredebreuk met geweld te verwijderen.

„In zwijgende toezegging wachtten allen op de komst van de poengezagde hechters; de minuten, die verliepen, vóór de huisbel een luid gekinkel deed hooren, geleken even zoovele uren.

Victor Drent's beschuldigster, die somber verzet bij uit haar zinnen stamte; bij de deur wendde zij zich om en sprak:

„Je hebt gekozen. De gevolgen zijn voor jouw rekening!” — De deur viel dicht.

De drie vrienden van Victor Drent bleven roerloos zitten, durfden hun gastheer niet aankijken. Na enkele oogenblikken wekte zijn vroolijke stem hen op uit hun verstarring.

„Wel,” sprak hij, „je hebt mij zoo dikwijls geplaagd om bijzonderheden over mijn werk! Dit was nu de eerste acte van het tooneelstuk, waaraan ik bezig ben! Het zal toonen: „Als het verleden ontwaakt!” Heb je de zwarte oogen en de stem van Cora Walter niet herkend? Zij is een goede vriendin van mij en zij was eerster te geven van de wijze, waarop zij de haar toegedachte rol zal spelen!”

De vrienden kregen hun bezinning pas terug, toen Cora Walter lachend de kamer binnenkwam. Zij bestormden Victor Drent met vragen naar den verderen loop van „Als het verleden ontwaakt!” maar met de geheimzinnigheid van een Egyptische sphinx weigerde hij alle verdere onthullingen.

Twee wolven, vechtend om het lijk van een hert.

Naar een schilderij van P. F. v. Hamilton, dat zich in het Museum te Weenen bevindt.

HET HERVONDEN GOUDLAND

Een verhaal uit Zuid-Arabië
door NIELS MEYN

Geautoriseerde vertaling uit het Deensch

22)

Het plein was ingesloten door een lagen muur met een hoogen poortboog, waaronder de weg verder doorliep. Buiten de poort lag een groote bananenplantage, die de afscheiding vormde tusschen de open plek voor den ingang naar de goudmijn en een dorp met eenige honderden puntige stroohutten. De plek voor de mijn was leeg en verlaten, maar het negerdorp was daarentegen vol leven en beweging. De bewoners waren blijkbaar pas ontwaakt en kwamen uit hun hutten gekropen als bijen uit hun korf. Een oneindig aantal zwarte, spiernaakte kinderen rolden in het zand en speelden en vochten, terwijl vrouwen ijverig de uitgedoofde vuren weer aanwakkerden of graan maalden tusschen twee steenen. Hun heeren en meesters lagen op hun gemak uitgestrekt en lieten hun luie lijven in de morgenzon stoven. Om het dorp heen waren kleine veldjes aangelegd met durra en suikerriet beplant.

Zoodra het ontbijt was gebruikt, gaf Clarcke bevel tot opbreken en de expeditie zette koers langs denzelfden weg als den vorigen nacht. Men bleef het dal onafgebroken observeeren en Clarcke richtte zijn grooten prismakijker achtereenvolgens naar alle zijden, maar niemand kon eenig levend wezen ontdekken behalve de negers daarginds in 't dorp. Verder leek het land wel heelemaal onbewoond.

Stringer zocht het systematisch met den kijker af en volgde den breeden weg, die loodrecht tusschen de velden en door de palmboschen heenliep, daarna voorbij den grooten dijk voerde en eindelijk verdween in den blauwigen nevel die boven het hoogland aan de overzijde hing.

„U hebt u leelijk in de vingers gesneden,” zei eensklaps de professor tegen Clarcke, „daar ziet u nu die ongelukkige zwarten die als slaven worden weggesleept. Ze hebben in werkelijkheid een leven als een prins, al moeten ze ook in de mijnen of in de tuinen arbeiden. Ik heb vannacht al opgelet, dat alleen de Arabieren in ketenen werken. Vermoedelijk zijn het misdadigers, die tot die straf veroordeeld zijn. De zwarten mochten dadelijk weggaan toen hun goud gewogen was. Daarentegen werden de gevangenen naar de witte barakken gedreven. 't Is juist zooals ik bij den overval in de woestijn al gezegd heb, de negers gingen een gelukkigen tijd tegemoet, maar u wilde niet naar me luisteren.”

Clarcke schudde wrevelig het hoofd. „Laten we nu niet over gedane zaken gaan twisten,” antwoordde hij, „we hebben grooter en belangrijker dingen om aan te denken.”

Ze marcheerden door, totdat ze aan het vierkante plein kwamen. Hier werd halt gehouden en de onderdeelen van het kanon werden afgeladen en in elkaar gezet. Onderwijl werd er een patrouille verkenner uitgezonden, om de goudmijn nader te onderzoeken. Hun bevinding was echter, dat de muur te hoog was en dat ze met inspanning van al hun krachten niets vermochten tegen de zware poort, die spotte met de dreunende kolfslagen die er op neer hagelden.

Ze moesten het ten slotte opgeven en de soldaten namen wraak, toen ze, op den terugweg, onverwachts voor een kleine moskee stonden, die verborgen lag in een boschje van hooge palmen. Ze stormden naar binnen en vernielden alles waar ze maar bijkonden. De mooie zilveren lampen, die aan lange kettingen van de zoldering afhingen, werden platgetrapt; wie bewaart nu zilver wanneer hij in een goudland is —; een prachtige oude uitgave van den Koran werd aan de bajonetten geregen. Na aldus blijken gegeven te hebben van hun geestelijke meerderheid tegenover de nikkers, keerde de patrouille terug met het bericht, dat de mijn te goed versterkt was.

Clarcke wilde er nu geen moeite meer voor doen. Het kanon was nu eenmaal gemonteerd en lag op 't affuit, bespannen met de twee kameelen die de onderdeelen hadden gedragen; de goudmijn liep niet weg, nu was het zaak, om snel op te marcheerden.

Clarcke vermoedde, dat er achter het verre hoogland een dal verborgen lag en dat daar de hoofdstad zelf moest zijn. Waarschijnlijk was het bazuinconcert

van dien nacht een bevel geweest om al de beschikbare strijdkrachten samen te trekken in den pas, waarlangs men, door de bergen heen, de hoofdstad bereikte.

Het was dus geraden om op te schieten, daar er reeds veel te veel voorbereidselen tot een warme ontvangst waren gemaakt. De opmarsch begon. Eerst kwam een afdeeling soldaten met de bajonet op het geweer, daarop het kanon en eindelijk de karavaan. Een sterke achterhoede vormde de bescherming tegen een onverhoedschen aanval in den rug en aan weerszijden liepen, buiten het gelid, een tiental schutters, die de tuinen en wijngaarden langs den weg moesten afzoeken.

Het ging in versneld tempo; er werd alleen af en toe halt gehouden, wanneer er een huis doorzocht moest worden. Alle woningen leken op elkaar; witte, vierkante gebouwen, die een muur zonder vensters naar den weg keerden. Daarentegen bestonden de achterzijden uit open zuilengalerijen, vanwaar men in weelderige tuinen kwam met schaduwrijke boomen en fonteinen, die klaterden in marmeren bassins.

Marie van Westerhoven.

de bekende actrice, hoopt 30 September a.s. in het Grand Theatre te Amsterdam haar gouden jubileum als zoodanig te vieren. Hierboven een foto van haar als „Zipporah” in welke rol zij in „Dertig Zilverlingen” van A. v. Sprinkhuizen zal optreden.

Van binnen waren de huizen met overdadige pracht ingericht, vooral was er kwistig met goud omgegaan. De soldaten voelden hun vingers jeuken van plunderlust, maar Stringer had met groote openhartigheid verklaard, dat hij ieder die buit meenam de hersens zou inslaan. En de manschappen, die wisten dat hij woord hield als 't op klappen uitdeelen aankwam, moesten zich dus tevreden stellen met alleen maar kleinere kostbaarheden mee te nemen, die ze in hun zakken konden steken. Verder deden ze zich flink te goed aan de vele frissche, sappige vruchten, die aan de boomen hingen en slechts wachtten om geplukt te worden. Van bewoners merkte men niets; die schenen allen van het aardoppervlak weggevaagd.

Billstone's matrozen, die de eene sluippatrouille uitmaakten, waren het vlugst en kwamen weldra de rest van de expeditie een goed stuk vooruit. Ze verspreidden zich twee aan twee door de tuinen en doorzochten de daarachter liggende palmboschen, in de hoop eenig spoor van de nikkers te zullen ontdekken. Ze vonden, dat 't een reuze-mop zou zijn, als ze zoo'n koolzwarten slungel te pakken konden krijgen en naar 't hoofdkwartier meesleepen.

Diep in het bosch ontdekten twee van hen een kleine, met palmlaren gedekte hut. Voorzichtig slopen ze nader, met de oogen voor zich uit gericht. 't Leek alsof hun wensch vervuld zou worden, want op een bed van palmlaren lag een jong, fijngewoond meisje te slapen. Haar geheele kleedij bestond uit een geborduurd zijden kaftan en aan de voeten droeg ze gele sandalen, die met smalle riempjes waren vastgegespt. De harten der brave zeelui klopten, want ze was buitengewoon mooi.

„'t Is geen negermeid,” fluisterde de een „ze is heelemaal blank.”

„Ze is verduiveld mooi,” antwoordde zijn kameraad,

„laten we ze meenemen.” Hij deed een sprong vooruit, maar raakte met zijn voet onder een taaien boomwortel en viel met een krachtigen vloek op den grond.

Het meisje schrikte wakker en staaarde de beide vreemdelingen met groote, verschrikte oogen aan.

„Pak ze mee, John!” riep de matroos, die weer op de been was gekomen en zijn karabijn zocht, die tusschen de planten was gevallen. John schoot op haar af, maar ze wist hem te ontwijken en verdween, licht als een gazelle, in het bosch. John deed een schel gefluit hooren, dat dadelijk van twee kanten uit het kreupelbosch beantwoord werd.

Toen zetten de twee mannen haar met groote sprongen na. Binnen een minuut had ze een kleine open plek bereikt waarop een vierkant gebouw stond. Een tiental paarden met blinkend zadeltuig stonden buiten de poort vastgebonden. Het meisje gaf een gil, en op 't oogenblik dat de beide matrozen tusschen de boomen te voorschijn schoten, stond plotseling een groote, zwartgebaarde krijgsman bij de paarden. Hij zwaaide een blinkend krom zwaard door de lucht en stormde op de vreemdelingen los.

John, die de voorste was, weerde met den karabijnloop een geweldigen houw af, maar de stoot kwam zoo krachtig aan, dat het wapen hem uit de hand werd geslagen. Hij week snel achteruit en rukte zijn revolver uit de tasch. Het schot knalde en de Arabier tuimelde omver terwijl het zwaard kletterend op den grond werd geslingerd.

Nu kwam er leven in het stille gebouw. Negen andere soldaten, met lange speren gewapend, vertoonden zich in de open poort. Maar ze hadden geen tijd om van hun verrassing te bekomen, want de overige matrozen, die het gefluit hadden gehoord, waren toegesnel en nu knalden aan den rand van het bosch de gewerschoten. Vier van de soldaten vielen bij het eerste salvo en drie bij het volgende en daarna gingen de matrozen de twee overgeblevenen te lijf, die voor de overmacht bezweken en ontwapend werden, waarna de matrozen het huis binnenstormden. De gevangen krijgers werden stevig en zorgvuldig gebonden en de paarden werden beladen met een grooten buit. Er waren wapens bij en wapenrustingen met inlegwerk en massa's proviand. Bij de veroverde zaken waren ook twee bazuinen. John vond het jonge meisje achter een gordijn verscholen en sleepte haar dadelijk mede, zonder zich aan haar wanhopig gegil te storen. De strikken om de beenen der gevangen krijgers werden losgemaakt en ze werden met krachtige kolfslagen voortgedreven. Voor alle zekerheid stak John, alvorens te paard te stijgen, het militaire station in brand. Hij voelde zich als de leider der overigen en reed aan 't hoofd van den triomfstoet. Hij had om den hals van het jonge meisje een strik gelegd en liet haar behoorlijk ter zijde van den stoet gaan.

Clarcke en de anderen hadden de schoten gehoord en er stond al een troep gereed tot afmarcheerden om hulp te brengen, toen de matrozen verschenen. Clarcke was blij met de twee gevangenen, die stellig vele waardevolle inlichtingen konden geven; de paarden waren ook niet te versmaden en de twee bazuinen beschouwde hij als een bijzonder welkome buit, want de beide gevangen krijgslieden moesten gedwongen worden, om zijn orders en bedreigingen uit te bazuinen.

Maar kapitein Billstone was, zooals de meeste zeelui van de oude school, een eerbiedig bewonderaar van het schoone geslacht. Hij werd dus woedend bij het zien van het lieve jonge meisje in den gescheurden kaftan, wier armen en schouders zichtbare sporen vertoonden van den ruwen greep der matrozenknuisten.

„Jou smeerlap,” brulde hij en een geweldige slag van zijn gebalde vuist deed den matroos van zijn paard tuimelen. En op 't oogenblik, dat hij, bedwelmd van den slag, weer op de been was gekomen, werd hij krachtig onderhanden genomen. Toen de vertoornde kapitein daarmee klaar was, rukte hij een witten kaftan uit den saamgepakte buit, die op een der andere paarden was geladen.

Hij trok zijn mes en ging op het meisje toe. Ze begreep zijn bedoeling verkeerd en zonk met een wanhopigen gil op de knieën. Een snelle houw bevrijdde haar van de vernederende strikken en kapitein Billstone wierp den witten kaftan over haar schouders.

Clarcke glimlachte en wendde zich toen tot den professor, die reeds verdiept was in de studie van de inscripties op de blinkende kromzwaarden.

„Koranspreuken,” prevelde de geleerde misnoegd, „zullen we dan nooit die verdwenen Mineërs vinden?”

„Wilt u zoo vriendelijk zijn, om met onze gevangenen te onderhandelen?” vroeg Clarcke, „we moeten zien, dat we 't met hen eens worden.”

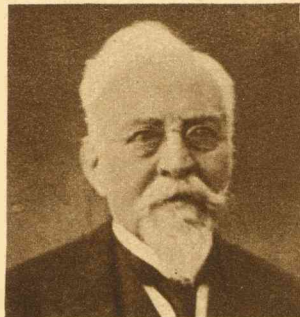
(Wordt vervolgd)

UIT HET VOLLE LEVEN

W. H. Idzerda.

De heer W. H. Idzerda te 's-Gravenhage, schrijver van talrijke handige vakboekjes op fotografisch gebied, hoopt deze maand zijn 25-jarig jubileum te vieren als fotografisch- en kinematografisch auteur.

J. C. v. Hasselt †

Te Ginneken is op 74-jarige leeftijd overleden de heer J. C. van Hasselt, oud-assistent-resident en Officier de l'Instruction publique.

C. S. de Clercq.

Den 1sten October a. s. zal het 25 jaar geleden zijn dat de heer C. S. de Clercq te Haarlem in dienst trad als algemeen Secretaris der Maatschappij van Nijverheid, thans Mij van Nijverheid en Handel.

A. Froom.

Den 18en September was het 25 jaar geleden dat de heer A. Froom als machinist in dienst kwam bij de Van Rijn's Mosterdabrieken te Utrecht.

Ds. G. v. Reenen,

em. predikant der Gereformeerde Gemeente te Werkendam, vierde 17 September i. l. zijn 25-jarig ambtsjubileum.

Mr. P. Rink.

Den 2en October zal het 50 jaar geleden zijn dat Mr. P. Rink, oud-minister, Lid der Eerste Kamer, aan de Rijks-Universiteit te Utrecht promoveerde.

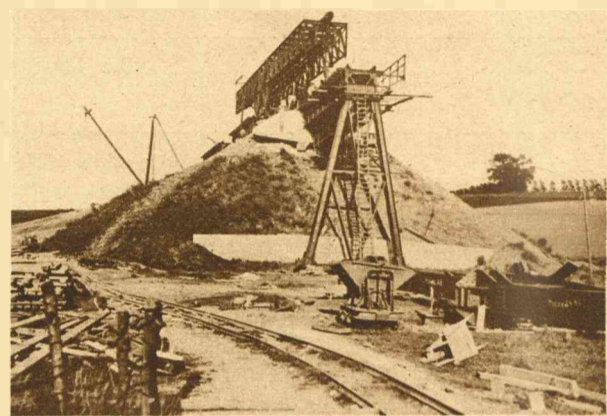
De nieuwe Theologische School te Kampen,

die de vorige week officieel in tegenwoordigheid van Zijne Exc. Minister de Visser geopend werd.

„Krelis Louwen“.

Bij het Schouwtooneel te Amsterdam ging eenige dagen geleden de première van „Krelis Louwen“, waarin Jan Musch (zittend) de hoofdrol vervult.

De tramlijn Gulpen—Vaals

wordt door een zeer heuvelachtig terrein aangelegd, met het gevoel dat er verscheidene viaducten gebouwd moeten worden. Het grootste komt bij Gulpen, en zal op 50 pijlers rusten. Zoals onze foto laat zien is de eerste reeds gezet.

Met z'n auto uit wandelen.

Mr. Granier, een Parijzenaar, wandelt met zijn auto van 450 K.G. op zijn hoofd, een straatje om.

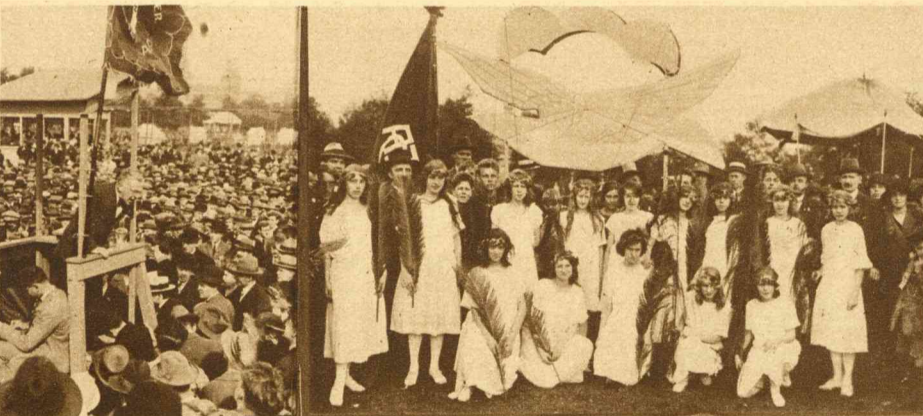
Prof. Dr. G. Jelgersma,

hoogleraar in de psychiatrie te Leiden, werd Zaterdag i. l. gehuldigd in verband met zijn 25-jarig jubileum als zoodanig.

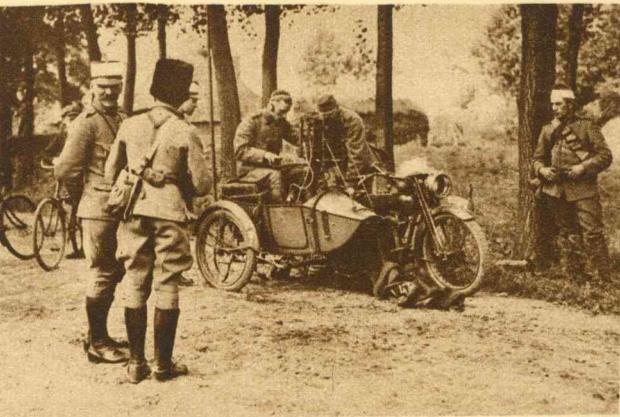
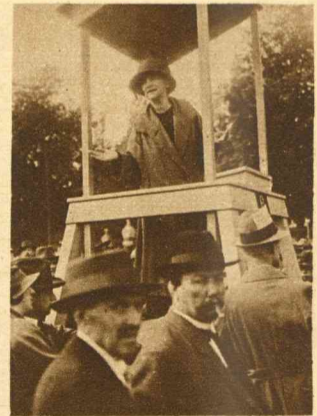
Een gedenkteeken in de Julianakerk.

De vorige week heeft Prinses Juliana in tegenwoordigheid van de Koningin een gedenkteeken geplaatst in de in aanbouw zijnde Julianakerk der Ned. Herv. Gem. in de Transvaalwijk te 's-Gravenhage.

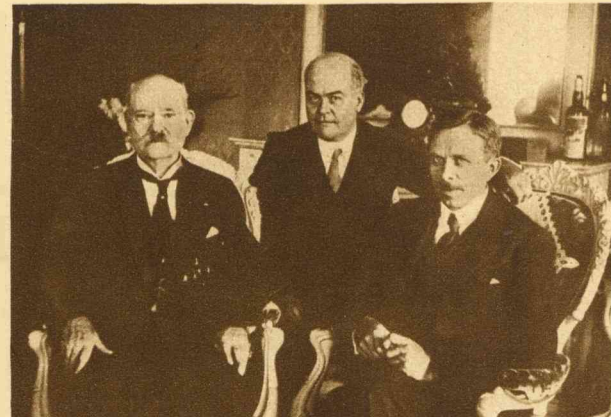
„Nooit weer Oorlog“

Eenige kiekken van de Internationale „Nooit weer Oorlog“-demonstratie, Zondag 21 September op het IJselubterrein te Amsterdam gehouden, V. l. n. r.: De heer Kleerekooper, lid der Tweede Kamer, houdt een geestdriftige rede. — Groep meisjes, vredesengelen voorstellend. — Groep vrouwen, verschillende lapden voorstellend en dragend een bord met het opschrift „Redt uw kinderen“. — Mevrouw C. Pothuis-Smit tijdens haar redevoering.

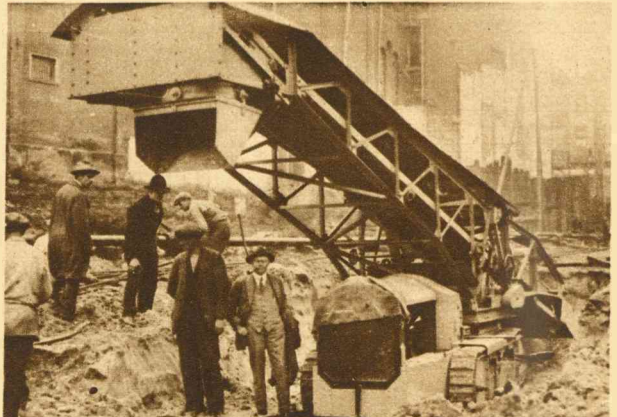
De manoeuvres in Noord-Brabant.

Een motor met zijspanwagen, waarop een radio-installatie is gemonteerd. Het draadloos overbrengen van commando's wordt bij deze manoeuvres voor het eerst toegepast.

De ontwapeningskwestie.

Generaal Bliith, Th. Miller en Prof. Shotvell, wier nieuw ontwapeningsplan op de Conferentie te Genève druk besproken wordt.

Een enorme graafmachine,

die te 's-Gravenhage wordt gebruikt op het terrein waar „De Bijenkorf“ zal verrijzen en die per uur 40 M³. grond verwerkt.

H. PANDER & ZONEN

ONZE MAGAZIJNEN DEN HAAG, AMSTERDAM, ROTTERDAM, ZIJN WEDEROM ZATERDAGS GEOPEND

TOT 6 UUR

Door

Grappjes:

De Jonge man: „Is het werkelijk de eerste keer dat je verliefd bent, lieveling?”

Het meisje (verstrooid): „Ja; maar ik vind het zoo zalig, dat ik maar hoop dat het niet voor het laatst is.”

A: „Heb je vier briefjes van een rijksdaalder voor tien gulden?”

B: „Ja.”

A: „Leen er mij dan een van.”

Nauwzittend passagier (in de tram): „Mevrouw, de spriet van uw hoed komt precies in mijn oog.”

De dame (koel): „Waarom heeft u ook geen glazen oog?”

„Kan een van jelui mij vertellen waarvan een vischnet gemaakt is?” vroeg de onderwijzer.

„Ja mijnheer,” antwoordde Jantje, „van een heeleboel gaatjes die met touwtjes aan elkaar zijn geknoopt.”

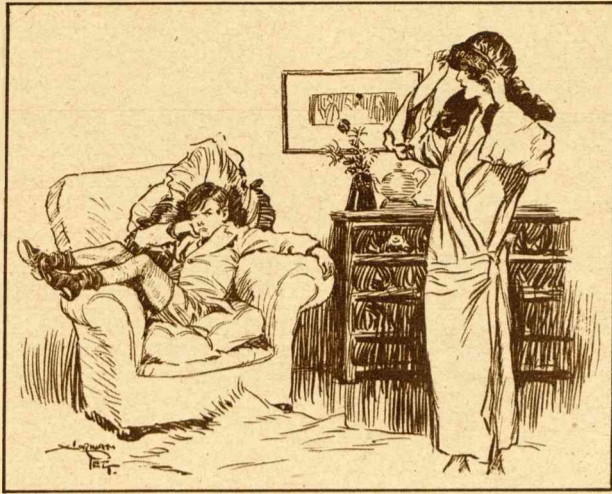
„Nu heb ik al een week geleden een knoop in mijn zakdoek gelegd, en ik weet werkelijk niet meer waarom.”

„Misschien om je eraan te herinneren dat-ie gewassen moest worden?”

Dick (zes jaar oud): „Ken jij Fransch, Jan?”

Jan: „Een beetje. Jij?”

Dick: „O ja. Ik versta het heel goed, want als vader en moeder samen Fransch spreken, weet ik dat ik mijn drankje inkrijg.”

Moeder: „Nu heb je jezelf bij Mevrouw Smit zoo netjes gedragen, Jan, en waarom begin je hier nu weer zoo?”

Jan (met pijnlijke verbazing): „Waarom ben je dan thuis?”

woordigen tijd kan men, zelfs met de beste vacuumpompen, de lucht uit een of ander vat niet verder verwijderen, dan dat ze nog steeds een drukking uitoefent van 1/1.000.000 atmosfeer. Wel is deze geringe drukking ook met den allerfijnsten manometer nog slechts bij benadering te bepalen, maar van een absoluut luchtledig kan niettemin nog lang geen sprake zijn. Immers, iedere kubieke millimeter van een zoo sterk uitgedrupte ruimte zelfs bevat toch niet minder dan 500.000 miljoen van de kleinste luchtdeeltjes, de luchtmoleculen.

Allerlei Wetenswaardigs.

DE MAAGDEBURGER HALVE BOLLEN.

Otto von Guericke, de beroemde burgemeester van Maagdeburg, die door Slaby de eerste, duitsche ingenieur wordt genoemd, koos een middel van zeer duidelijke werking, ten einde een wetenschappelijke ontdekking algemeen bekend te maken. Na veel moeite was hij er in geslaagd, de luchtpomp uit te vinden, met behulp waarvan hij voor het eerst op kunstmatige wijze een praktische luchtledige ruimte verkreeg. De geleerden van zijn tijd, die nog steeds vasthielden aan het oude, klassieke dwaalbegrip van het „horror vacui”, den onvoorwaardelijken afkeer der natuur van de absoluut ledige ruimte, en die ook door de proef van Torricelli met de barometerbuis daarvan niet waren af te brengen, wilden niet gelooven, dat de lucht een lichaam was en het vermogen bezat een drukking uit te oefenen.

Toen gaf Guericke in 1654 op den rijksdag te Regensburg, in tegenwoordigheid van keizer Ferdinand III zijn beroemde en opzienbare demonstraties. Twee metalen halve bollen van 2 à 3 el middellijn werden op elkaar gezet, waarna de holte luchtledig werd gepompt. Aan iederen halven bol werden acht paarden gespannen en dit span van zestien paarden slaagde slechts met de grootste moeite erin, de helften van elkaar te rukken. Op het oogenblik dat dit gebeurde, werd een ontzettende knal gehoord. Wanneer men gaat narekenen, vindt men, dat de halve bollen met een drukking van meer dan 6000 KG. op elkaar werden geperst.

Keizer Ferdinand uitte zijn hoogste tevredenheid over deze proef, die aan hekserij scheen te grenzen en van dien dag brak zich langzamerhand een juiste en wetenschappelijk beredeneerde opvatting baan, omtrent het wezen van de lucht.

Absoluut luchtledig zijn de halve bollen van Guericke, die thans in het Duitsche Museum te München worden bewaard, echter niet geweest. Want ook in den tegen-

De kunst van FOTOGRAFEEREN

EEN VERGROOTINGSINRICHTING VOOR ELECTRISCH LICHT.

In een vorig artikel beschreef ik een daglichtvergrotingsinrichting; voor hen, die electriciteit in huis hebben is echter een kunstlichtinrichting in veel gevallen te prefereren. Deze kan men zonder bezwaar zelf maken.

Men neemt een kistje van ongeveer 20x30x30 cm. De afmetingen komen er niet zoo heel precies op aan, maar kleiner dan deze maat is niet bruikbaar. Hierin maakt men aan de kleinste zijde een opening, waarin het achterstuk van een 9x12 camera lichtdicht past. Daartoe wordt een dik latje om het gat geslagen, dat aan den binnenkant met fluweel wordt bekleed. Onder de opening wordt weer een plankje aangebracht, waarop de camera horizontaal rust, zoals ik dat reeds vroeger beschreef. Vervolgens wordt achter in 't kistje, dus tegenover het gat, een reflector geplaatst, bestaande uit een parabolisch gebogen stuk blik en men verft het hout aan den binnenkant wit (kalk is ook goed). De deksel wordt met een randje zwart fluweel voorzien, dat als een lijstje van een paar centimeter breed langs den rand wordt geplakt, zoodat bij het sluiten de zijkanalen tegen het fluweel rusten; daarna wordt de deksel van een paar scharnieren voorzien, terwijl aan den tegenovergestelden kant een haakje ter sluiting wordt aangebracht. Dit deksel dient niet alleen om toegang te geven tot het inwendige van het kistje voor 't plaatsen van lampen enz., maar ook om na iedere belichting te kunnen luchten en zoo te voorkomen, dat het inwendige te warm wordt. Met dit doel plaatsen we den reflector ook niet geheel tegen den bovenwand aan, maar zorgen we, dat hij rust tegen een latje, dat iets lager is geplaatst en maken we in den

Tedereen

achterwand van het kistje een gat, waarvoor een zwarte doek hangt, rustende op een paar latjes, zoals fig. 1 aangeeft.

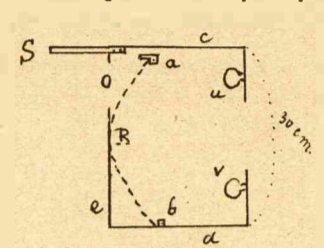

Fig. 1. a en b: Zij-aanzicht steunlaten voor reflector. c en d: boven- en onderkant van het kistje. e: achterwand. o: ventilatie-opening. s: steunlat voor zwart doek. r: zij-aanzicht reflector. u en v: elektrische lampen.

Voor de verlichting maken we in de hoeken naast de camera vier gaten, waarin elektrische lampfittings geplaatst worden (lichtdicht aflakken) voor vier 50 kaars lampen. Men kan deze achter elkaar in den stroom plaatsen en ze op een stopcontact vereenigen. Men kan dan met een losse snoer de inrichting op de huisleiding gebruiken.

Bij de vergroting wordt het negatief in de plaats van het matglas gezet en als dit bezwaar oplevert

laat men in den rug van een metaalchassis een vierkant gat snijden, zoodat er alleen een randje overblijft. Bij vergroting van kleinere formaten kan men hiervoor inleg-raampjes krijgen, die in het 9x12 chassis passen.

Voor iemand, die alleen met zeer kleine formaten werkt, kan de inrichting nog eenvoudiger zijn. Men kan dan in plaats van indirect licht (het teruggekaatste licht) direct licht toepassen, waarmee men vooral bij een beetje dunne plaatjes

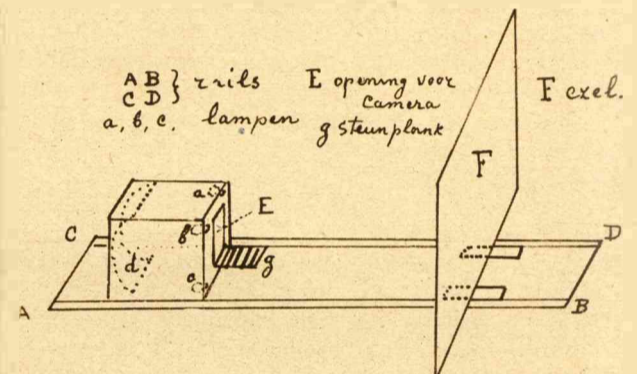

Fig. 2.

of films (deze moeten natuurlijk tusschen dunne glasplaatjes gebruikt worden) brillanter beelden krijgt. Er behoeft dan slechts één lamp geplaatst te worden en wel zóó, dat die midden voor den reflector komt. Men gebruikt hiervoor een 200 of 300 kaars argentalamp met melkglazen bol en brengt midden tusschen negatief en lamp nog een matglazen ruitje aan om het licht te verspreiden.

Bij de vergroting wordt weer vóór de camera en volkomen evenwijdig daaraan een ezel geplaatst, waarop het beeld wordt opgevangen, op wit papier scherp gesteld, de lens met een rooden dop gedekt en het gevoelige papier opgeprikt en belicht. Het hout van den ezel moet absoluut vlak en vrij van trekken zijn; men kan het om gemakkelijk opprikken te bevorderen met een dun vel kurk bekleeden. Het is zeer aan te bevelen de geheele inrichting tusschen houten rails te plaatsen, men heeft dan niet op het evenwijdig stellen van den ezel te letten. Op deze rails kan men daarenboven nog afstanden aanbrengen; er is n.l. een eenvoudige formule voor deze met betrekking tot de grootte van het te verkrijgen beeld. Hierop kom ik later wel eens terug.

In Fig. 2 zien we hoe de geheele inrichting er ongeveer moet uitzien.

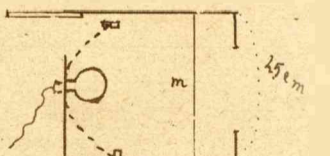
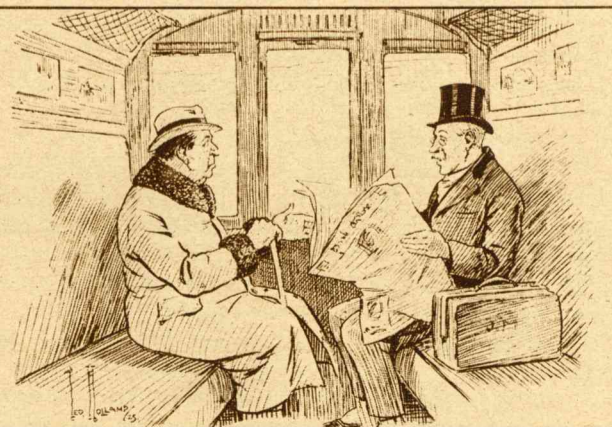

Fig. 3. Situatie bij gebruik van een lamp, m = matglas.

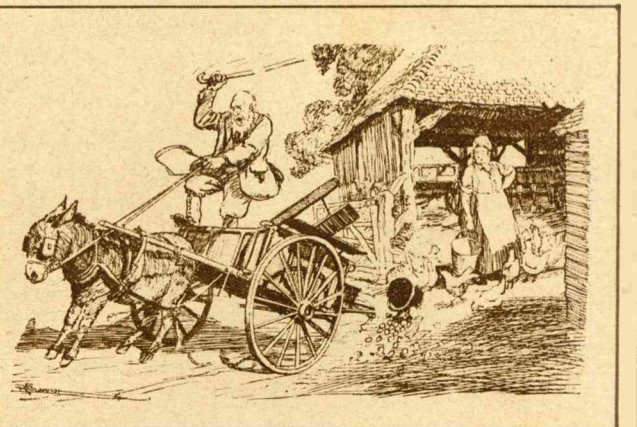
Dankbare Vader: „Jonge man, ik kan je nooit genoeg dankbaar zijn voor deze heldendaad. Je hebt een groot gevaar gelopen door mijn enige dochter te redden!”

Jonge man: „In geen enkel opzicht, mijnheer. Ik ben reeds getrouwd.”

Minzaam passagier: „Zoo, is u tooneelspeler? Ik ben bankier, en ik geloof dat het wel een jaar of vijftien geleden is, sinds ik in een schouwburg was.”

Tooneelspeler: „En ik ben er heel zeker van, dat het minstens vijftien jaar geleden is dat ik op een bank was.”

Zij: „Ga je naar de markt, Jan?”

Hij: „We hebben nog niet besloten.”